

## บทคัดย่อ

**ชื่อเรื่อง** กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำมูล และแม่น้ำสาขา ในจังหวัดอุบลราชธานี : ศึกษากรณี หาดพิทยาน้อย อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

**ชื่อนักวิจัยและสถาบัน** นาย สืบพงศ์ หงษ์ภักดี และ นางนภาพร หงษ์ภักดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม (2) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานราชการ และองค์กรต่างๆ ในการจัดการสิ่งแวดล้อม และ (3) เพื่อจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนมีส่วนร่วม โดยประยุกต์ใช้วิธีการที่หลากหลายรูปแบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบด้วยการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์จุดแข็ง ข้อจำกัด โอกาส และอุปสรรค การจัดทำแผนที่ความคิด การสังเกต และการจัดเวทีชาวบ้าน

ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนยังต้องพัฒนาศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เนื่องจากบางส่วนไม่เห็นความสำคัญเพราะเข้าใจว่าตนเองไม่ได้รับประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ที่ต้องทำความเข้าใจ กับชุมชนและส่งเสริม กระบวนการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อทำให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เห็นจุดแข็งของหาด อันจะนำไปสู่การเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

ผลผลิตการวิจัยนี้ จะช่วยกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแนวทางการรักษาระบบนิเวศและสุขอนามัย การพัฒนาพื้นที่ การจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ การสร้างทัศนคติต่อการพัฒนา การป้องกันปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การป้องกันปัญหาผลกระทบด้านสังคมรวมถึงแนวทางป้องกันปัญหาผลกระทบด้านวัฒนธรรม เพื่อก่อให้เกิดการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนของหาดพิทยาน้อยในอนาคต

**คำสำคัญ** ชุมชน หาดพิทยาน้อย แผนการจัดการสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา

## Abstract

- Title** Community Participation Process on Sustainable Environmental Management Plans of Tourist Attractions along the Moon River and its Tributaries  
:The Case of Pattaya Noi beach in Sirindorn District, Ubonratchathani Province.
- Researchers** :Mr. Surbpong Hongpukdee and Ms. Napaporn Hongpukdee Ubon Rajathanee University.

The objectives of this research are to study the process of community participation in an environmental management planning, to promote the community, government sector and organization participation in an environmental management, and to make a plan for an environmental management with community participation. In order to be a successful research project, various quantity and quality techniques will be applied. The techniques include questionnaire, informal interview, interview persons who provided important information, participatory action research, focus group discussion, the analysis of strength, limitation, opportunity and obstacle, mind mapping, observation, and appreciative inquiry.

According to this research, the level of community participation has to be improved. The reason is some participants do not realize that the community participation is very important because they understand that they would not receive any profit from tourist attractions. Therefore, there should be a responsibility of the government agencies to explain to the community and to encourage the process of environmental management with community participation. All stakeholders will realize that the strength of the Pattaya Noi beach could be a selling point as a sustainable tourist attraction.

The product of this research will urge the community to participate in the producing of a guideline for ecology and sanitation conservation, an area development, rules and regulations management, public attitudes towards development, the protection from environmental, social and cultural impacts for future development on Pattaya Noi beach with sustainable environmental management.

**Keywords** Community, Pattaya Noi beach, Environmental management plan, Community participation in development.